EDUCATION

Paper - II

OCT–10/13

Signature of Invigilators

1. ....

2. ....

Roll No. ☐☐☐☐☐

(In figures as in Admit Card)

Roll No. ....

....

(in words)

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **fifty (50)** multiple choice type questions. **All** questions are compulsory.
3. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

   Correct method **A** Wrong method **A** OR **A**

4. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under Paper II only.
5. Read instructions given inside carefully.
6. Extra sheet is attached at the end of the booklet for rough work.
7. You should return the test booklet to the invigilator at the end of paper and should not carry any paper with you outside the examination hall.
8. There shall be no negative marking.
9. Use of calculator or any other electronic devices is prohibited.
10. In case of any discrepancy in Gujarati and English version of Questions the English version should be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

૧. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલનંબર લખો.

૨. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા કુલ **પચાસ (૫૦)** પ્રશ્નો આપેલા છે. **બધા જ** પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૩. પ્રત્યેક પ્રશ્ન વધુમાં વધુ ચાર બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવે છે. જે (A), (B), (C) અને (D) વડે દર્શાવવામાં આવ્યા છે. પ્રશ્નનો ઉત્તર કેપીટલ સંજ્ઞા વડે આપવાનો રહેશે. ઉત્તરની સંજ્ઞા આપેલ ખાનામાં બરાબર સમાઈ જાય તે રીતે લખવાની રહેશે.

   ખરી રીત : **A** ખોટી રીત : **A** , **A**

૪. આ પ્રશ્નપત્રના જવાબ આપેલ ICR Answer Sheet ના Paper II વિભાગની નીચે આપેલ ખાનાઓમાં આપવાના રહેશે.

૫. અંદર આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચો.

૬. આ બુકલેટની પાછળ આપેલું પાનું રફ કામ માટે છે.

૭. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી આ બુકલેટ જે તે નિરીક્ષકને સોપી દેવી. કોઈપણ કાગળ પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવો નહીં.

૮. ખોટા જવાબ માટે નેગેટિવ ગુણાંકન પ્રથા નથી.

૯. કેલ્કયુલેટર અને ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો પ્રયોગ કરવાની મનાઈ છે.

૧૦. પ્રશ્નપત્રના પ્રશ્નોમાં ગુજરાતી અને અંગ્રેજી ભાષાંતરમાં કોઈ વિસંગતિ જોવા મળશે તો અંગ્રેજી અર્થને જ માન્ય ગણવામાં આવશે.

EDUCATION — શિક્ષણ

PAPER - II — પેપર–II

Note : This paper contains **FIFTY (50)** multiple-choice/Assertion/Reasoning questions/ Matching questions. Each question carries **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં **પચાસ (૫૦)** બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના **બે (૨)** ગુણ છે.

---

1. "Children would never receive punishment as such, it could always come as the natural consequence of their faults." This was advocated by :
   - (A) John Dewey
   - (B) Rousseau
   - (C) Sir John Adam
   - (D) A.S. Neil

2. Access to schooling became our national objective because of the constitutional commitment to the value of :
   - (A) Justice
   - (B) Liberty
   - (C) Fraternity
   - (D) Equality

1. ''બાળકોને સજા જેવું કશું ન હોવું જોઈએ, તે કાયમ તેમની ભૂલોનું સ્વાભાવિક પરિણામ છે.'' આ વાતની હિમાયત કોણે કરી ?
   - (A) જહોન ડયૂઈ
   - (B) રૂસો
   - (C) સર જહોન એડમ
   - (D) એ.એસ. નિલ

2. કયા મૂલ્ય પ્રત્યેની બંધારણીય નિષ્ઠાને લીધે શાળા પ્રવેશ આપણો રાષ્ટ્રીય હેતુ બન્યો ?
   - (A) ન્યાય
   - (B) સ્વતંત્રતા
   - (C) ભ્રાતૃભાવ
   - (D) સમાનતા

3. "Problems are solved through argument, discussion and persuation." This statement accepts the philosophy of :

(A) Democracy

(B) Mobocracy

(C) Oligarchy

(D) Monarchy

4. Progressivism in education is an ideology highly influenced by the thinking of :

(A) Ralph Borsodi

(B) John Dewey

(C) Plato

(D) Ross

5. Which of the following educational thinkers had similar educational philosophy as that of Vedas and Upnishads ?

(A) Vivekananda

(B) Gandhi

(C) Rabindra Nath Tagore

(D) Guru Nanak

3. ''દલીલ, ચર્ચા અને સમજાવટથી સમસ્યા ઉકેલાય છે.'' કયું દર્શન આ વિધાન સ્વીકારે છે ?

(A) લોકશાહી

(B) ટોળાશાહી

(C) અલ્પજન સત્તા

(D) રાજાશાહી

4. શિક્ષણમાં પ્રગતિવાદની વિચારધારા કોના ચિંતનથી ખૂબ પ્રભાવિત છે ?

(A) રાલ્ફ બોર્સોદી

(B) જોહન ડ્યૂઈ

(C) પ્લેટો

(D) રોસ

5. નીચેનામાંથી કયા ચિંતકનું શૈક્ષણિક તત્વજ્ઞાન વેદો અને ઉપનિષદોના તત્વજ્ઞાનને મળતું આવે છે ?

(A) વિવેકાનંદ

(B) ગાંધી

(C) રવીન્દ્રનાથ ટાગોર

(D) ગુરૂ નાનક

6. Philosophical attitude means :

(A) High logic, low impulse

(B) High impulse, low logic

(C) Equal logic and impulse

(D) Only impulse

7. Which of the following schools of philosophy advocates 'Child centred education' ?

(A) Idealism

(B) Pragmatism

(C) Naturalism

(D) Institutionalism

8. Who emphasised the idea of 'Education through productive labour' ?

(A) Rabindra Nath Tagore

(B) Swami Vivekananda

(C) Mahatma Gandhi

(D) Ishwarbhai Patel

6. દાર્શનિક મનોવલણ એટલે :

(A) ઉચ્ચ તર્ક, નિમ્ન આવેગ

(B) ઉચ્ચ આવેગ, નિમ્ન તર્ક

(C) સમાન તર્ક અને આવેગ

(D) માત્ર આવેગ

7. નીચેનામાંથી તત્વજ્ઞાનની કઈ વિચારધારા 'બાળક કેન્દ્રી શિક્ષણ'ની હિમાયત કરે છે ?

(A) આદર્શવાદ

(B) વ્યવહારવાદ

(C) પ્રકૃતિવાદ

(D) સંસ્થાવાદ

8. 'ઉત્પાદક શ્રમ દ્વારા શિક્ષણ'ના વિચારને કોણે મહત્વ આપ્યું ?

(A) રવીન્દ્રનાથ ટાગોર

(B) સ્વામી વિવેકાનંદ

(C) મહાત્મા ગાંધી

(D) ઈશ્વરભાઈ પટેલ

9. The names of Kapila and Patanjali are associated with :

(A) Nyaya-Vaisesika

(B) Sankhya-Yoga

(C) Visista-Advaita

(D) Purva-Mimansa

10. A school facilitates students for an activity of environment protection, it shows :

(A) an idealist approach

(B) a pragmatic approach

(C) a phenomenological approach

(D) an existentialist approach

11. Which philosophy advocates the role of a teacher as strict disciplinarian ?

(A) Idealism

(B) Naturalism

(C) Realism

(D) Existentialism

9. કપિલ અને પતંજલિ નામો શાની સાથે જોડાયેલાં છે ?

(A) ન્યાય-વૈશેષિકા

(B) સાંખ્ય-યોગ

(C) વિશિષ્ટ-અદ્વૈત

(D) પૂર્વ-મીમાંસા

10. પર્યાવરણ જાળવણીની પ્રવૃત્તિમાં વિદ્યાર્થીઓને સુવિધા આપતી શાળા કયો અભિગમ દર્શાવે છે ?

(A) આદર્શવાદી અભિગમ

(B) વ્યવહારવાદી અભિગમ

(C) પ્રતિભાસ મીમાંસાવાદી અભિગમ

(D) અસ્તિત્વવાદી અભિગમ

11. કઈ વિચારધારા શિક્ષકની સખત શિસ્તાગ્રહી તરીકેની ભૂમિકાની હિમાયત કરે છે ?

(A) આદર્શવાદ

(B) પ્રકૃતિવાદ

(C) વાસ્તવવાદ

(D) અસ્તિત્વવાદ

12. Among the four purusharthas recognized by ancient Indians, the highest value was given to :

(A) Dharma

(B) Moksha

(C) Karma

(D) Artha

13. In the process of socialization, development of self is related to :

(A) adequate ego – inadequate ego

(B) ego centrism

(C) super ego

(D) ego

14. The process of imbibing norms, values and behavioural patterns of school is called as :

(A) Anticipatory socialization

(B) Primary socialization

(C) Secondary socialization

(D) Acculturation

12. પ્રાચીન ભારતીયો દ્વારા ઓળખાવાયેલા ચાર પુરુષાર્થોમાં સૌથી ઊંચું મૂલ્ય શાનું છે ?

(A) ધર્મ

(B) મોક્ષ

(C) કર્મ

(D) અર્થ

13. સામાજિક વિકાસની પ્રક્રિયામાં સ્વનો વિકાસ .... ની સાથે સંબંધિત છે :

(A) પર્યાપ્ત અહમ – અપર્યાપ્ત અહમ

(B) અહમ કેન્દ્રિતા

(C) અધિ અહમ

(D) અહમ

14. ધોરણો, મૂલ્યો અને વર્તન તરાહોને જીવનમાં વણી લેવાની શાળાકીય પ્રક્રિયાઓને .... કહે છે.

(A) પૂર્વાપેક્ષિત સામાજિકીકરણ

(B) પ્રાથમિક સામાજિકીકરણ

(C) ગૌણ સામાજિકીકરણ

(D) ઔપચારિક સામાજિકીકરણ

15. Which 'Varna' was looking for education ?

(A) Brahmin

(B) Kshatriya

(C) Vaishya

(D) Shudra

16. The most significant agent to offer change in society is :

(A) Television

(B) Religion

(C) Language

(D) Education

17. Socialization means :

(A) getting elected/inducted into a socially prestigious rank/post

(B) becoming a socialist

(C) becoming popular

(D) learning the ways of a group

15. કયો વર્ણ શિક્ષણનું ધ્યાન રાખતો હતો ?

(A) બ્રાહ્મણ

(B) ક્ષત્રિય

(C) વૈશ્ય

(D) શુદ્ર

16. સમાજમાં પરિવર્તન માટે સૌથી વધુ અસર ઉપજાવતો મહત્વનો અભિકર્તા (agent) .... છે.

(A) દૂરદર્શન

(B) ધર્મ

(C) ભાષા

(D) શિક્ષણ

17. સામાજિકીકરણ એટલે :

(A) સામાજિક રીતે મોભાદાર કક્ષામાં ચૂંટાઈ આવવું

(B) સમાજશાસ્ત્રી બનવું

(C) લોકપ્રિય થવું

(D) જૂથની રીતભાતો શીખવી

18. Social stratification refers to :

(A) social division of people

(B) hierarchical arrangement of groups of people

(C) social and political power division of people

(D) social, economic and political power division of people

18. સામાજિક સ્તરીકરણનો સંદર્ભ :

(A) લોકોનું સામાજિક વિભાગીકરણ

(B) લોકજૂથોની શ્રેણિગત ગોઠવણી

(C) સામાજિક અને રાજકીય લોકસત્તાનું વિભાગીકરણ

(D) સામાજિક, આર્થિક અને રાજકીય રીતે લોકોનું સત્તા વિભાજન

19. Which is the most effective factor of social change in a democratic country ?

(A) Education

(B) Family

(C) Community

(D) Religion

19. લોકશાહી દેશમાં સામાજિક પરિવર્તન માટેનું સૌથી અસરકારક પરિબળ કયું છે ?

(A) શિક્ષણ

(B) પરિવાર

(C) સમુદાય

(D) ધર્મ

20. Application of principles of sociology to the study of educational institutions as separate units is known as :

(A) Social Science education

(B) Sociology of education

(C) Educational sociology

(D) Social foundations of education

20. શૈક્ષણિક સંસ્થાઓનો અલગ એકમો તરીકે અભ્યાસ કરવામાં સમાજશાસ્ત્રના નિયમોનો ઉપયોગ શી રીતે ઓળખાય છે ?

(A) સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણ

(B) શિક્ષણનું સમાજશાસ્ત્ર

(C) શૈક્ષણિક સમાજશાસ્ત્ર

(D) શિક્ષણની સામાજિક આધારશિલાઓ

21. When individuals belonging to various cultures learn from cultures of one another, this is a process of :

(A) enculturation

(B) assimilation

(C) acculturation

(D) cultural integration

22. The structures like VEC and PTA have been created to forge and strengthen linkage between :

(A) community and environment

(B) teachers and parents

(C) environment and parents

(D) community and the school

23. Gender is a form of ....difference between man and woman.

(A) Socio-psychological

(B) Socio-cultural

(C) Socio-biological

(D) Socio-emotional

21. વિભિન્ન સંસ્કૃતિઓ સાથે જોડાયેલી વ્યક્તિઓ એકબીજાની સંસ્કૃતિમાંથી શીખે તેને .... કહેવાય છે.

(A) સંસ્કૃતિ ગ્રહણ

(B) સ્વાંગીકરણ

(C) સંસ્કૃતિકરણ

(D) સાંસ્કૃતિક સમન્વય

22. VEC અને PTA જેવા માળખા કોની વચ્ચેનાં જોડાણને મજબુત કરવા માટે રચાય છે ?

(A) સમુદાય અને પર્યાવરણ

(B) શિક્ષકો અને માતા-પિતા

(C) પર્યાવરણ અને માતા-પિતા

(D) સમુદાય અને શાળા

23. જાતીયતા સ્ત્રી અને પુરુષ વચ્ચે .... સ્વરૂપનો તફાવત છે.

(A) સમાજ-મનોવૈજ્ઞાનિક

(B) સમાજ-સાંસ્કૃતિક

(C) સમાજ-શારીરિક

(D) સમાજ-સાંવેગિક

24. Use of folk tales, songs, music, dance, local arts and crafts as teaching aids while teaching is an example of :

(A) Culturally sensitive pedagogy

(B) Culture based pedagogy

(C) Scientific pedagogy

(D) Critical pedagogy

24. જયારે લોકકથા, ગીતો, સંગીત, નૃત્ય, સ્થાનિક કલા અને ઉદ્યોગોનો શૈક્ષણિક ઉપકરણ તરીકે ઉપયોગ થાય ત્યારે અધ્યાપન શાનું ઉદાહરણ બને ?

(A) સાંસ્કૃતિક રીતે સંવેદનશીલ અધ્યાપનશાસ્ત્ર

(B) સંસ્કૃતિ આધારિત અધ્યાપનશાસ્ત્ર

(C) વૈજ્ઞાનિક અધ્યાપનશાસ્ત્ર

(D) વિવેચનાત્મક અધ્યાપનશાસ્ત્ર

25. Caste is a system of :

(A) social stratification

(B) religious stratification

(C) social relations

(D) socio-economic stratification

25. જ્ઞાતિ શાની વ્યવસ્થા છે ?

(A) સામાજિક સ્તરીકરણ

(B) ધાર્મિક સ્તરીકરણ

(C) સામાજિક સંબંધો

(D) સામાજિક-આર્થિક સ્તરીકરણ

26. An individual's potential ability to acquire a specific type of knowledge or skill is called :

(A) Intelligence

(B) Capacity

(C) Attitude

(D) Aptitude

26. વ્યક્તિની કોઈ ચોક્કસ પ્રકારના જ્ઞાન અને કૌશલ્ય મેળવવાની મૂળભૂત ક્ષમતાને નીચેનામાંથી કયા શબ્દથી ઓળખવામાં આવે છે ?

(A) બુદ્ધિ

(B) ક્ષમતા

(C) મનોવલણ

(D) અભિયોગ્યતા

27. One of the important functions of remand home is :

(A) adjustment training

(B) proactive behaviour

(C) preparing for rehabilitation

(D) nutritional care

28. Openness to experience, internal locus of evaluation and ability to play with elements and concepts are closely associated with :

(A) intelligence

(B) creativity

(C) extraversion

(D) introversion

29. Which of the following is the meaning of learning according to Mental Disciplinarian's Learning ?

(A) A result of experience

(B) A change or reorganisational insight

(C) A matter of strengthening the faculties of mind

(D) A result of indentical element

27. રીમાન્ડ હોમનું મહત્વનું કાર્ય નીચેનામાંથી કયું છે ?

(A) સમાયોજન તાલીમ

(B) સમસક્રિય વર્તન

(C) પુનર્વસન માટેની તૈયારી

(D) પોષણ માટેની કાળજી

28. અનુભવ માટે ખુલ્લાપણું, મૂલ્યાંકનનું આંતરિક નિયંત્રણ, તત્વો અને સંકલ્પનાઓ સાથે કામ કરવાની ક્ષમતા નીચેનામાંથી કોની સાથે નજીકથી સંકળાયેલી છે ?

(A) બુદ્ધિ

(B) સર્જનશીલતા

(C) બહિર્ગમન

(D) અંતર્ગમન

29. માનસિક શિસ્તાગ્રહીઓની દૃષ્ટિએ અધ્યયનનો નીચેનામાંથી કયો અર્થ છે ?

(A) અનુભવોનું પરિણામ

(B) પરિવર્તન અથવા પુનર્ગઠન આંતરસૂઝ

(C) માનવમનની શક્તિઓને સમર્થ બનાવવી

(D) એકસમાન તત્વનું પરિણામ

30. Who developed Vocational Interest Bank ?

(A) Moore

(B) Kuder

(C) Richardson

(D) E.K. Strong

30. વોકેશનલ ઈન્ટરેસ્ટ બેંક કોણે વિકસાવી ?

(A) મૂર

(B) કૂડર

(C) રિચાર્ડસન

(D) ઈ.કે. સ્ટ્રોન્ગ

31. Moderate level mentally retarded students are able to carry out :

(A) Welding and fabrication work

(B) Computational work

(C) Writing work

(D) Communicative work

31. મંદબુદ્ધિના મધ્યમ કક્ષાના વિદ્યાર્થીઓ નીચેનામાંથી કયું કાર્ય કરવા શક્તિમાન છે ?

(A) વેલ્ડીંગ અને ફેબ્રીકેશન કાર્ય

(B) ગણતરી કાર્ય

(C) લેખન કાર્ય

(D) પ્રત્યાયન કાર્ય

32. Free Association was originated as a technique of :

(A) Psychoanalysis

(B) Psychodrama

(C) Ink blot test

(D) Bio-feedback

32. મુક્ત સાહચર્યની ટેકનીકનો ઉદ્ભવ નીચેનામાંથી શામાંથી થયો હતો ?

(A) મનોવિશ્લેષણ

(B) મનોનાટ્ય

(C) શાહીના ડાઘાની કસોટી

(D) જૈવ પ્રતિપોષણ

33. "A reinforcer is the stimulus the presentation or removal of which increases the probability of a response being repeated." This is true in case of :

(A) Classical conditioning

(B) Trial and error learning

(C) Operant conditioning

(D) Insightful learning

34. The theory of hierarchy of needs was propounded by :

(A) Bruner

(B) Maslow

(C) Erikson

(D) Ausubel

35. Which one of the following is *not* the principle of classical conditioning ?

(A) Stimulus assimilation

(B) Stimulus generalization

(C) Extinction

(D) Stimulus discrimination

33. ''સુદૃઢક એવો ઉદ્દીપક છે કે જેની રજૂઆત કે નાબૂદી પ્રતિચાર પુનરાવર્તન માટેની સંભાવના વધારી આપે છે.'' આ નીચેનામાંથી શાના સંદર્ભમાં સાચું છે ?

(A) શાસ્ત્રીય અભિસંધાન

(B) પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા અધ્યયન

(C) કારક અભિસંધાન

(D) આંતરસૂઝ અધ્યયન

34. જરૂરિયાતોની શ્રેણીના સિદ્ધાંતના પુરસ્કર્તા કોણ છે ?

(A) બ્રુનર

(B) મેસ્લો

(C) એરિકસન

(D) ઓસુબેલ

35. નીચેનામાંથી કયો સિદ્ધાંત શાસ્ત્રીય અભિસંધાનનો નથી ?

(A) વિચ્છેદ

(B) ઉદ્દીપક સામાન્યીકરણ

(C) ઉદ્દીપક સંગઠન

(D) ઉદ્દીપક વિભેદન

36. Who gave the two factor theory of motivation ?

(A) Maslow

(B) Herzberg

(C) Mclaland

(D) Eric Berne

36. પ્રવર્તનનો દ્વિ-ઘટક સિદ્ધાંત કોણે રચ્યો હતો ?

(A) મેસ્લો

(B) હર્ષબર્ગ

(C) મેકલેલેન્ડ

(D) એરિક બર્ન

37. The essential difference between Education and Psychology is that :

(A) Education is normative and Psychology is descriptive

(B) Psychology is normative and Education is descriptive

(C) Psychology is concerned with the whole man, whereas, Education is concerned with learning only

(D) Education is concerned with children and youth only, whereas, Psychology is concerned with the entire life span

37. શિક્ષણ અને મનોવિજ્ઞાન વચ્ચેનો અનિવાર્ય તફાવત :

(A) શિક્ષણ એ ધોરણાત્મક છે જયારે મનોવિજ્ઞાન એ વર્ણનાત્મક છે

(B) મનોવિજ્ઞાન એ ધોરણાત્મક છે જયારે શિક્ષણ એ વર્ણનાત્મક છે

(C) મનોવિજ્ઞાન 'સંપૂર્ણ માનવ' સાથે નિસબત ધરાવે છે જયારે શિક્ષણ માત્ર અધ્યયન સાથે નિસબત ધરાવે છે

(D) શિક્ષણ એ બાળકો અને યુવાનો સાથે નિસબત ધરાવે છે જયારે મનોવિજ્ઞાન સમગ્ર જીવન સાથે નિસબત ધરાવે છે

38. In experimental research, the variable which, if not controlled is likely to confound the effect of the independent variable is termed as :

(A) uncontrolled variable

(B) controlled variable

(C) intervening variable

(D) extraneous variable

39. The emphasis of internal criticism in historical research is on the :

(A) source of the material

(B) authenticity of the material

(C) location of the material

(D) content of the material

40. In homogeneity of data, the value of standard deviation is :

(A) euqal to zero

(B) greater than zero

(C) less than zero

(D) close to zero

38. પ્રાયોગિક સંશોધનમાં નિયંત્રિત કરવામાં ન આવે તો સ્વતંત્ર ચલની અસર નાબુદ કરે છે તેવા ચલને નીચેનામાંથી શું કહેવાય ?

(A) અનિયંત્રિત ચલ

(B) નિયંત્રિત ચલ

(C) આંતરવર્તી ચલ

(D) અજ્ઞાત ચલ

39. ઐતિહાસિક સંશોધનોમાં આંતરિક પરિશીલન શાના પર ભાર મૂકે છે ?

(A) સામગ્રી સ્ત્રોત

(B) સામગ્રીની અધિકૃતતા

(C) સામગ્રી સ્થાન

(D) સામગ્રી વસ્તુ

40. સમાંગ માહિતીમાં પ્રમાણ વિચલનનું મૂલ્ય શું હોય છે ?

(A) શૂન્યની બરાબર

(B) શૂન્યથી વધારે

(C) શૂન્યથી ઓછું

(D) શૂન્યની નજીક

41. At what stage of research, the study of related literature is least relevant ?

(A) identification of the problem

(B) stating the problem

(C) data collection

(D) data analysis

42. A sample is selected using the names on a list. The initial number is selected randomly from the first 15 names on the list and every 15th name is selected from that point on. The sampling technique is :

(A) stratified sampling

(B) cluster sampling

(C) systematic sampling

(D) two stage sampling

43. Whenever a tool is developed for measuring affective domain variable, during item analysis :

(A) only discrimination index is to be calculated

(B) only difficulty index is to be calculated

(C) both the indices are to be calculated

(D) neither difficulty nor discrimination indices are to be calculated

41. સંશોધનના કયા તબક્કે સંદર્ભ સાહિત્યનો અભ્યાસ સૌથી ઓછો પ્રસ્તુત છે ?

(A) સમસ્યા ઓળખ

(B) સમસ્યા કથન

(C) માહિતી એકત્રીકરણ

(D) માહિતી વિશ્લેષણ

42. નામની યાદીના આધારે પાત્રોની પસંદગી કરવામાં આવે છે. પ્રારંભિક ક્રમ પ્રથમ પંદર પાત્રોની યાદીમાંથી યાદૃચ્છિક રીતે પસંદ કરવામાં આવે છે અને પછી દર પંદરમા ક્રમના નામને તે બિંદુથી પસંદ થાય છે. નમૂના પસંદગીની આ પ્રયુક્તિને શું કહેવામાં આવે છે ?

(A) સ્તરીકૃત નમૂના પસંદગી

(B) ઝુમખા પસંદગી

(C) પદ્ધતિસર નમૂના પસંદગી

(D) દ્વિ સોપાનિક નમૂના પસંદગી

43. જ્યારે ભાવાત્મક વિસ્તારના માપન માટે કોઈ ઉપકરણ વિકસાવવામાં આવે ત્યારે કલમ વિશ્લેષણમાં :

(A) માત્ર તારવણી મૂલ્ય ગણવામાં આવે છે

(B) માત્ર કઠિનતા મૂલ્ય ગણવામાં આવે છે

(C) બંને અંકોની ગણતરી કરવામાં આવે છે

(D) કઠિનતા મૂલ્ય કે તારવણી મૂલ્ય ગણવામાં આવતા નથી

44. An aptitude test should essentially possess :

(A) content validity

(B) concurrent validity

(C) construct validity

(D) predictive validity

45. In order to analyse data through Chi-square, the measurement of the dependent variable should be on :

(A) ratio scale

(B) interval scale

(C) ordinal scale

(D) nominal scale

46. A researcher measures achievement of 50 students and found its mean equal to 15. Now each achievement score is increased by 10. What will be the new mean ?

(A) 150

(B) 5

(C) 25

(D) 500

44. અભિયોગ્યતા કસોટી નીચેનામાંથી અનિવાર્યપણે શું ધરાવતી હોય છે ?

(A) વિષયવસ્તુ યથાર્થતા

(B) સહસામયિક યથાર્થતા

(C) ઘટક યથાર્થતા

(D) આગાહીસૂચક યથાર્થતા

45. પરતંત્ર ચલનું માપ કયા સ્વરૂપમાં હોય ત્યારે આ માહિતીનું વિશ્લેષણ કાઈ વર્ગ દ્વારા થાય છે ?

(A) ગુણોત્તર માપ

(B) અંતરાલ માપ

(C) ક્રમાંક માપ

(D) ઓળખ માપ

46. એક સંશોધક 50 વિદ્યાર્થીઓની સિદ્ધિનું માપન કરે છે. તે પ્રાપ્તાંકોનો મધ્યક 15 મળે છે. હવે તે પ્રત્યેક સિદ્ધિ પ્રાપ્તાંકમાં 10 નો વધારો કરે છે. આ સ્થિતિમાં નવો મધ્યક શું થશે ?

(A) 150

(B) 5

(C) 25

(D) 500

47. In hypothesis testing, α-error is committed by :

(A) increasing level of significance

(B) keeping level of significance constant

(C) decreasing level of significance

(D) manipulating level of significance

48. Below are given frequencies in three equal sub-groups of a distribution each from left to right. Which one is the normal distribution if N in each case is 1000 ?

(A) 450, 350, 200

(B) 100, 800, 100

(C) 160, 680, 160

(D) 300, 300, 400

49. The term 'one way analysis of variance' means that the analysis has only one :

(A) independent variable

(B) dependent variable

(C) moderate variable

(D) latent variable

50. Application of a theory, a law, a principle to a specific situation in the field of education is termed as :

(A) pure research

(B) action research

(C) applied research

(D) theoretical research

47. ઉત્કલ્પના પરીક્ષણમાં α ભૂલ શાને લીધે થાય છે ?

(A) સાર્થકતાની કક્ષામાં વધારો કરવાથી

(B) સાર્થકતાની કક્ષા અચલ રાખવાથી

(C) સાર્થકતાની કક્ષામાં ઘટાડો કરવાથી

(D) સાર્થકતાની કક્ષામાં હસ્ત પ્રયોજન કરવાથી

48. વિતરણના ત્રણ સમાન પેટા જૂથોમાં આવૃત્તિઓ પ્રત્યેક જૂથમાં ડાબેથી જમણે વાંચતાં નીચે મુજબ છે. જો કુલ સંખ્યા 1,000 હોય તો નીચેના પૈકી કયો વિકલ્પ સમધારણ વિતરણ દર્શાવે છે ?

(A) 450, 350, 200

(B) 100, 800, 100

(C) 160, 680, 160

(D) 300, 300, 400

49. 'એકમાર્ગી વિચરણ પૃથકકરણ' એટલે એવું વિશ્લેષણ કે જેમાં એક જ :

(A) સ્વતંત્ર ચલ છે

(B) પરતંત્ર ચલ છે

(C) મધ્યવર્તી ચલ છે

(D) પ્રચ્છન્ન ચલ છે

50. સિદ્ધાંત, ધારો કે નિયમનું ઉપયોજન જયારે કોઈ એક વિશિષ્ટ પરિસ્થિતિમાં શિક્ષણમાં કરવામાં આવે ત્યારે તે શું કહેવાય ?

(A) મૂળગત સંશોધન

(B) ક્રિયાત્મક સંશોધન

(C) વ્યાવહારિક સંશોધન

(D) સૈદ્ધાંતિક સંશોધન

ROUGH WORK